

[Finansministeren.]

Jeg synes nu, at Dansk Arbejdsgiverforening skulle have været velvillig over for denne ændring, som i øvrigt er foreslået af Poul Dahlgaard-udvalget, altså det af den forrige regering nedsatte ekspertudvalg.

Vi var meget venlige over for Arbejdsgiverforeningen i sin tid. Når vi gennemførte trækprocentordningen, var det absolut for at give arbejdsgiverne den lettest mulige administration af kildeskatten, hvad de jo også dengang var glade for. Jeg havde personlig ventet, at Arbejdsgiverforeningen så på dette lille punkt ville have været med til at lette vilkårene en smule for skatteyderne. Med den begrænsning, der er sat, og som jeg har givet udtryk for over for udvalget, at den enkelte lønmodtager kun én gang kan forlange at få sin trækprocent op og kun én gang kan forlange at få sin trækprocent ned, mener jeg ikke, at man kan sige, at vi bebyrder arbejdsgiverne med nogle meget store administrationsbesværligheder i forbindelse med dette.

Jeg tror, det er en af de ting, der kan få kildeskattesystemet til at fungere bedre end hidtil.

Jeg skal undlade at gå ind på de andre punkter. Jeg vil gerne slutte med at takke udvalget endnu en gang for en god og grundig behandling af disse spørgsmål og også for tilsagnet om en enstemmig vedtagelse ved tredje behandling.

Bernhard Baunsgaard: Kun en lille bemærkning angående medhjælpende hustruer, der samtidig er folkepensionister. Det er naturligvis korrekt, når finansministeren oplyser heroppefra, at det var den 25. oktober, fru Nathalie Lind stillede sit spørgsmål, men samtidig er der vel grund til at gøre opmærksom på, at det var i maj måned, vi vedtog delingen, og jeg kunne have ønsket, at administrationen selv havde været opmærksom på dette problem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 101 stemmer mod 52.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 101 stemmer mod 52.

Ændringsforslag nr. 3 og 4, § 1, således ændret, og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning angående folketingets ombudsmands beretning for året 1971.

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XV) findes i tillæg B. sp. 337, i betænkning fra ombudsmandsudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Forslagets tekst og dets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Udvidet klageadgang m. v.).

(Lovforslaget (nr. 111) findes i tillæg A. sp. 2343, fremsættelsen i tidenden sp. 1468).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hjortnæs: Spørgsmålet om, hvor et barn skal opholde sig, mens en sag om adoption uden forældresamtykke eller med tilbagekaldt forældresamtykke verserer, kan som bekendt give anledning til store problemer.

[Hjortnæs.]

En realistisk vurdering af den aktuelle situation vil undertiden føre til, at barnet bør forblive hos plejeforældrene.

Selv om det lokale børneværn ifølge de gældende regler har mulighed for at nedlægge forbud mod en hjemtagelse, har praksis vist, at forbudsreglen ikke skaber sikkerhed for, at børne- og ungdomsværnene får mulighed for at gribe ind, før hjemtagelsen er foregået. Derfor er det velbegrundet, når socialministeren nu foreslår indføjet en tilladelsesregel.

Ifølge ministerens forslag bringes reglen dog først i anvendelse, når barnet har opholdt sig hos plejeforældrene i 2 år, og man kan naturligvis diskutere, hvorvidt tidsrammen bør være netop 2 år. At det er rimeligt at fastlægge en tidsramme, er jeg derimod ikke i tvivl om, og jeg vil for så vidt også antage, at almindelige hensigtsmæssighedsbetragtninger taler for en tidsramme som den foreslåede.

Jeg kan også give tilslutning til, at børne- og ungdomsværnenes adgang til ikke at tillade hjemtagelse af et barn lempes. Herved sker der ganske vist en yderligere indskrænkning i forældremyndighedens ret til ene og alene at træffe afgørelse i spørgsmål om barnets forhold, men det er jo rigtigt, som ministeren fremhæver i bemærkningerne, at det afgørende ikke kan være hensynet til forældrene, men alene hensynet til, hvad der bedst tjener barnets opvækstvilkår.

I det skøn, der her skal anlægges, er det væsentligt, at de neutrale offentlige myndigheder, som skal træffe afgørelserne, ikke bliver stillet over for store fortolkningsvanskeligheder. Jeg hilser derfor også med tilfredshed, at ministeren ikke har valgt at overføre bestemmelserne i adoptionslovens § 9 direkte til børne- og ungdomsværnsloven. En juridisk vending som „hvor hensynet afgørende tilsiger det“ vil formentlig skabe usikkerhed i børne- og ungdomsværnsudvalgene, og det bør vi naturligvis undgå.

Med forslaget om indførelse af en ankeadgang for plejeforældrene opfylder ministeren et løfte, som blev afgivet til det udvalg, som i foråret behandlede justitsministerens forslag om ændring af adoptionsloven. At der ikke har været en sådan ankeadgang, har i særlig grad forekommet urimeligt i de tilfæl-

de, hvor de lokale børneværn har nedlagt forbud mod en hjemtagelse, men hvor landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg har omstødt et sådant forbud.

Jeg har således ingen principielle betænkeligheder og kan på socialdemokratiets vegne give tilslutning til det foreliggende lovforslag. Hvis vi skal have et udvalgsarbejde om lovforslaget, håber jeg på en meget hurtig gang gennem udvalget. Det vil være meget uheldigt, hvis der opstår en sag, inden loven kan træde i kraft. Den enkelte bemærkning til ministeren, at ikrafttrædelsestidspunktet, som er anført i lovforslaget, 1. januar, næppe er realistisk, men jeg håber så på, at det i hvert fald kan blive 1. februar.

Karen Thurøe Hansen: Det er glædeligt at konstatere, at socialministerens forslag om adgang til anke med hensyn til et plejeforholds ophør nu også udvides til klageadgang for plejeforældrene. Hittidig praksis har gennem årene ført til adskillige ulykkelige afgørelser, hvor hensyn til de biologiske forældre har vejet tungest og barnets eller den unges tarv er kommet i anden række. Dette forhold rådes der nu bod på, idet børne- og ungdomsværnene, der altid er involveret, både hvad angår plejetilladelse og tilsyn, nu kan nedlægge forbud mod flytning eller hjemtagelse af et barn, såfremt det ikke vil være til bedste for den unge eller barnet, samt ligeledes at plejeforældrene også får ret til at anke i tilfælde af et plejeforholds ophør.

Vi kan fra den konservative folketingsgruppes side anbefale lovforslaget til en hurtig vedtagelse og eventuelt en hurtig udvalgsbehandling.

Må jeg blot lige komme med en lille tilføjelse. Socialministeren har tidligere i denne samling fremsat et lovforslag om ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg, således at denne ankeinstans kommer til at høre under den samlede sociale ankestyrelse. Mon ikke det ville være hensigtsmæssigt i formuleringen af det foreliggende lovforslag, hvor landsnævnet forekommer som ankeinstans, i parentes efter landsnævnet at indføje „den sociale ankestyrelse“, så vi ikke i næste samling skal have lovforslaget til revision for en sådan petitesses skyld?

Nathalie Lind: På venstres vegne kan jeg tilsige en velvillig og en hurtig udvalgsbehandling af dette lovforslag. Socialministeren indfrir her et løfte, der blev givet i forbindelse med behandlingen af adoptionsloven. Jeg kunne være interesseret i under udvalgsbehandlingen at høre ministerens bemærkninger om, hvorvidt det er rigtigt, at denne noget uformelle optræden, må man sige, fra børne- og ungdomsværnets side, når der opstår spørgsmål om, at et barn skal hjemtages eller flyttes fra et plejehjem efter 2 år, er den ordning, vi skal ende i. Det, der foresvæver mig, er jo, at i det øjeblik der er tale om fjernelse af et barn fra hjemmet, har vi både en dommer og en psykiater med, og det er muligt, at tidsgrænsen ikke i sig selv her er tilstrækkelig, at vi også skal overveje disse ting.

Men som sagt, vi er positive, og vi betragter det som en videreførelse af den udvikling, der blev startet med adoptionsloven. Jeg kan tilsige venstres støtte til lovforslaget.

Valbak: Under arbejdet med den nye adoptionslov i forrige samling kom det, så vidt jeg husker efter tilskyndelse af fru Nathalie Lind, til en drøftelse af behovet for at afstemme reglerne om plejeforældres retlige stilling med den nye adoptionslovs tilsvarende regler om adoptanter in spe. Der blev dengang almindelig enighed om det ønskelige heri. Så vidt jeg kan se, giver de regler, socialministeren foreslår nu, grundlag for en rimelig afbalancering i de forhold, bestemmelserne sigter på, forhold, som naturligvis har barnet som centrum, men hvor de to andre parter, plejeforældre og biologiske forældre, selvfølgelig også er faktorer i afbalanceringen.

Vi kan altså give lovforslaget og dets principielle sigte vor tilslutning, men inden det vedtages, må vi, tror jeg, have afklaret foruden de principielle spørgsmål, der allerede er rejst, endnu et principielt spørgsmål omkring noget, man kunne kalde samspillet imellem lovforslagets forskellige bestemmelser.

Hvis jeg ellers har forstået det ret, vil situationen være den for plejeforhold, som har været under 2 år, at plejeforældrene efterfølgende kan gøre indsigelse imod hjemtagelse, hvis de kan påberåbe sig, at hjem-

tagelsen vil stride imod barnets tarv. I situationen, hvor plejeforholdet har været over 2 år, skal der omvendt i alle tilfælde foreligge en forhåndsgodkendelse fra børne- og ungdomsværnet. Men hvilke kriterier, hvilke retningslinjer skal myndighederne have at holde sig til, når de skal tage stilling til disse forhåndsgodkendelser? Det er spørgsmålet. De fleste anmodninger er, går jeg ud fra, anmodninger om hjemtagelse. I disse tilfælde kan jeg ikke se rettere, end at man i de vejledende retningslinjer må tage udgangspunkt i det, der er den gældende børne- og ungdomsforsorgs almindelige sigte. Det går ud på at støtte bestræbelserne for at give barnet de bedst mulige opvækstbetingelser og om muligt inden for en normal forældreramme. Skal vi leve op til de intentioner, må kriteriet for forhåndsgodkendelse i hjemtagelsessituationen, så vidt jeg kan se, være noget i retning af det, der er formuleret i § 81-situationen, men med modsat fortegn, med andre ord, at hjemtagelse godkendes, hvis det ikke vil stride imod barnets tarv. Jeg vil gerne høre her eller i udvalget, hvad ministeren mener om spørgsmålet.

Jeg vil også gerne have noget mere klaring på de retningslinjer, der vil blive knyttet til 2 års reglens administration, og derfor vil jeg nok mene, at vi også af den grund skal have en kort udvalgsbehandling.

Jette Boutrup: Det er med stor glæde, vi fra mit parti imødeser virkningerne af denne lovændring. Her tænker man på den svageste part, nemlig barnet, og prøver at undgå nogle af de menneskelige tragedier, vi har været vidne til i de seneste år. Jeg håber virkelig, at denne tagen hensyn til de svage stillede vil blive mere almindelig i fremtidens lovgivning, end den har været hidtil.

Jeg føler mig dog ikke ganske sikker på, om man ikke ved denne lovændring har glemt at tage hensyn til, at anken bør have opsættende virkning, altså således at barnet ikke kan flyttes fra sit miljø, før øverste instans har taget stilling, men dette kan vi jo drøfte nærmere i udvalget.

Socialministeren (Eva Gredal): Jeg takker for den meget positive modtagelse af lovforslaget. Jeg har indtryk af, at der er nogle enkelte spørgsmål, som det vil være værd at

[Socialministeren.]

drøfte i udvalget. Det drejer sig om de spørgsmål, som såvel fru Nathalie Lind som hr. Valbak og fru Jette Boutrup har nævnt.

Til fru Karen Thurø Hansen vil jeg lige sige, at jeg skal undersøge mulighederne for at få indføjret „den sociale ankestyrelse“ efter „landsnævnet“. Det ville være praktisk, det kan jeg godt se.

Jeg håber, at vi kan få en meget hurtig behandling i udvalget af dette lovforslag, således at vi undgår, at der opstår nogen sager, mens vi arbejder med forslaget. Jeg er klar over, at ikrafttrædelsesdatoen 1. januar 1973 ikke kan holde, men jeg håber, at vi kan få loven igennem til 1. februar 1973.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd [af Kaj V. Andersen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 80) findes i tillæg A. sp. 1937, fremsættelsen i tidenden sp. 958).

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages den sidst på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

(Lovforslaget (nr. 112) findes i tillæg A. sp. 2349, fremsættelsen i tidenden sp. 1557).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Falk Hansen: Det har ofte været fremhævet, at interessen for at påtage sig et arbejde som menighedsrådsmedlem hos mange mennesker har været yderst behersket.

I første række har naturligvis været nævnt den svigtende interesse for kirkelige spørgsmål som begrundelse for dette forhold. Det kan naturligvis ikke uden videre afvises. I hvert tilfælde findes der kredse, der altid med glæde konstaterer, at den kirkelige interesse er vigende, uden at de af den grund gør noget videre ud af at dokumentere deres påstand. Af de mange avisudklip, jeg har liggende fra det sidste års tid, fremgår det imidlertid med al tydelighed, at f. eks. kirkeministeren mange gange rundt om i landet har talt om kirkelige spørgsmål til forsamlinger, hvis størrelse mange politikere nok kunne misunde hende. I øvrigt er det da også først for nylig, at der ude omkring i kommunerne er ved at vågne en større interesse for f. eks. kommunalbestyrelsernes arbejde i det daglige.

For mig står det helt klart, at den manglende interesse for menighedsrådene og deres virke bl. a. skyldes, at deres indflydelse og bestemmelsesret på en lang række områder har været yderst ringe. Derfor hilser jeg med glæde det lovforslag, kirkeministeren nu har fremsat, bl. a. ud fra ønsket om at forøge disse folkevalgte råds kompetence og de valgte medlemmers indflydelse.

Jeg er altså ganske uenig med hr. Morten Lange, når han til Kristeligt Dagblad den 4. juli i år udtaler, at forslaget om menighedsrådenes større indflydelse er en ulykkelig idé, der er hul som en tønde. I den samme udtalelse er hr. Morten Lange inde på den tanke, at menighedsrådene er et pseudodemokratisk organ, hvorfor det er rimeligt, at de kun har pseudomagt. Baggrunden for denne udtalelse er, at de mange fredsvalg viser, at det kun er et lille mindretal, der er interesseret i at være med i menighedsrådsarbejdet. Det er som regel de frelste, der melder sig, siger hr. Morten Lange. Nu er hr. Morten Langes viden om politik og svampe jo af en ikke ringe størrelse — det ved alle, også han selv — og jeg forstår af den her citerede udtalelse, at hans kendskab til dele af frelsesmekanismen heller ikke er at kimse ad. På trods af dette er jeg nu af den opfattelse, at større indflydelse og dermed følgende større ansvar nok ville være i stand til at kalde nogle af de ufrelste frem til at gøre et stykke arbejde på dette område. Skulle det vise sig at blive tilfældet, vil jeg hilse det med glæde.